

Unik gjeterhund og en etterspurt sportshund

Forfatter

Stig-Runar Størdal, Norsk Sau og Geit

Sammendrag

Gjeterhundrådet ønsker å sette begrensninger på avl på gjeterhundrasene. Grunnen er ønsket om å sikre de unike gjeteregenskapene. Så langt har ikke dette fått gjennomslag i Norsk Kennel Klub (NKK), som er organisasjonen som registrerer border collie og working kelpie.

Publisert

2012

Referanse

Sau og Geit nr.2/2012

Utskriftsdato

20.01.2025 www.fag.nsg.no

Border collie:

Unik gjeterhund og en etterspurt sportshund

Gjeterhundrådet ønsker å sette begrensninger på avl på gjeterhunderasene. Grunnen er ønsket om å sikre de unike gjeteregenskapene. Så langt har ikke dette fått gjennomslag i Norsk Kennel Klub (NKK), som er organisasjonen som registrerer border collie og working kelpie.

I og med at border collien er den mest vanlige gjeterhunden og også den hunderasen som er årsaken til

diskusjonene mellom NSG og NKK, er det border collie som her er videre drøftet.

De fleste som driver med sau har i en eller annen sammenheng vært borti bruken av gjeterhund. Både med egen bruk, fått hjelp av andre som har gjeterhund eller sett eller hørt om dette. Flere av oss som bruker gjeterhund i saueholdet, er av den oppfatning at det er nesten umulig å drive med sau uten å ha en trent gjeterhund. I Norge er den britiske hunderasen border collie den mest vanlige. I tillegg

er det også noen som bruker den australske rasen working kelpie. Border collie er også en populær rase til forskjellige hundesporter; agility, lydighet, m.m.

Norsk Sau og Geit (NSG) er etter avtale med Norsk Kennel Klub (NKK) raseklubb for hunderasene border collie og working kelpie. Denne avtalen har sørget for at hunderasen border collie registreres i kun én organisasjon i Norge. Avtalen legger også sterke begrensninger i muligheten for å delta på utstillinger med border collie.

I de fleste andre land der border

(Foto: Arne Flatebo)

collie er utbredt, er rasen delt i to. I Storbritannia er for eksempel den arbeidende border collie (gjeterhunden) registrert i International Sheep Dog Society (ISDS). De som har border collie til andre formål, registrerer i den britiske kennelklubben gjennom British Border Collie Club (BBC). BBC opererer med rasestandarder og utstillinger.

ISDS har siden 1906 registrert og arbeidet med border collie som gjeterhund. Det har aldri vært krav til utseende eller utstillinger og ISDS har ingen rasestandard. Det har vært hundens kapasitet som gjeterhund som har vært viktig. Dette har ført til den funksjonelle og naturlig utseende hunderasen som vi kjenner som border collie. Den norske border collie har sitt opphav i de arbeidende border colliene fra ISDS. Og det foregår fortsatt en betydelig import fra Storbritannia og Irland. For eksempel var 30% av hundene under fjorårets gjeterhund-NM importerte.

Border collie er også meget populær til forskjellige hundesporter. Ofte er det en border collie som er vinneren i agility- og lydighetskonkurranser. Det er også de som holder border collie som rene selskaps- og familiehunder.

Gjeterhundrådet er ikke bekymret for bruken av border collie til andre formål enn gjeting. Det som bekymrer er at det avles bevisst på hunder som har svakere gjeterinstinkt enn det som er normalt for rasen. For oss som driver med sau er gjeterinstinkt helt avgjørende og er det som er grunnlaget for en god gjeterhund. For de som har border collie til andre formål enn gjeting, kan gjeterhundinstinkt være en belastning. De er mest interessert i border collien sine samarbeidsevner og hundens intelligens (og kanskje utseende). En bevisst avl på individer med svakt eller manglende gjeterinstinkt vil over tid føre til en todeling av rasen. Ei linje med basis i gjeterhundlinjer og ei linje med basis i hunder uten gjeterinstinkt.

Gjeterhundrådet ønsker derfor å sette avlsbegrensninger på border collien. Rådet ønsker at for å kunne registrere valper, må foreldrene ha godkjent gjeterhundprøve. Dette ønsket har blitt avvist av NKK. I stedet har NKK kommet med krav om at NSG må vurdere border collien etter BBC-rasestandard.

På grunn av NKK sin manglende velvilje i registreringsaken, har gjeterhundrådet begynt å se på andre muligheter for å registrere gjeterhundrasene enn gjennom NKK. I flere andre land har det arbeidende border collie-miljøet inngått avtaler med ISDS for å registrere hundene der. Det har blitt opprettet kontakt med ISDS fra vår side, i første omgang for å se på hvilke muligheter som finnes.

Gjeterhundrådet vil fortsatt jobbe opp mot NKK for om mulig å finne en løsning som tilfredsstiller gjeterhundrådets krav og ønsker.

Gjeterhundrådet jobber ut fra følgende mål for sitt arbeid med gjeterhunder i NSG:

Hovedmål:

Legge til rette for utvikling og størst mulig praktisk bruk av gjeterhunder i norsk småfehold.

Delmål:

Sikre gjeterhundrasenes utvikling med tanke på å ivareta de gode bruks-egenskapene.

Bidra til å utdanne og videreutvikle et tilstrekkelig antall instruktører og dommere.

Legge forholdene til rette for stor

deltakelse på gjeterhundprøver lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt.

Det er ut fra følgende hovedmål og delmål som gjeterhundrådet vil vurdere i det videre samarbeidet med NKK og eventuelt andre samarbeidspartnere. Likedan er det viktig å huske at gjeterhundrådet er et rådgivende organ og at alle viktige og prinsipielle saker skal opp i NSG sitt styre for endelig avgjørelse. I det som nå blir kalt registreringsaken har gjeterhundrådet blant annet gjort følgende vedtak:

Så fort de nødvendige avklaringer foreligger fra NKK og vi har innhentet tilstrekkelig kunnskap om alternativene til NKK, legger gjeterhundrådet fram for styret i NSG sin innstilling til framtidig samarbeidspartner for arbeidet med gjeterhundrasene. I det ligger også hvor gjeterhundrasene skal registreres.

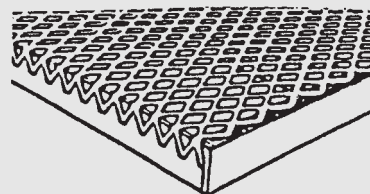
Gjeterhundrådet har som målsetting å være i mål med denne saken innenstående år.

*For NSG sitt gjeterhundråd
Stig-Runar Størdal
sekretær*

STREKKMETALL

Gunstige priser – ta kontakt for tilbud!

- Strekkmetallrister
- Galvaniserte
- Lause eller på sjølvberende ramme
- Innreiingar
- Ferister
- Drikkerenner
- Gjødselportar
- Alle typar verkstadoppdrag

SOGNEPRODUKT.NO
– ei bru til arbeidslivet

6893 Vik i Sogn, Tlf. 57 69 83 40

www.sogneprodukt.no · epost: post@sogneprodukt.no